

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

DVA KAMARÁDI

Popis aktivity	
Řešení slovní úlohy s pomocí vzorců pro rovnoměrný přímočarý pohyb	
Předpokládané znalosti	
Fyzika – rovnoměrný přímočarý pohyb, řešení lineární rovnice	
Potřebné pomůcky	
Kalkulátor	
Zadání	
<p>Vašek, který jel tramvají, zpozoroval na chodníku vedle kolejí svého kamaráda Davida, se kterým potřeboval nutně mluvit. Během deseti sekund se Vašek protlačil k východu, rozevřel dveře, vyskočil z tramvaje a běžel, aby Davida dohonal.</p> <p>Ponechme stranou nesprávnost tohoto jednání a vypočítejme (předpokládejme, že tramvaj se v tomto úseku pohybuje rychlostí $54 \text{ km}\cdot\text{h}^{-1}$ a Vašek běží pětkrát pomaleji):</p> <p>Úkoly</p> <ol style="list-style-type: none"> Po kolika sekundách dohonal Vašek Davida, jestliže ten stál v klidu na chodníku a Vaška si do poslední chvíle nevšiml? Za kolik minut dohonal Vašek Davida, jestliže ten pospíchal po chodníku stálou rychlostí $1,5 \text{ m}\cdot\text{s}^{-1}$ v opačném směru než jela tramvaj? 	
	
Možný postup řešení, metodické poznámky	
<p>Při řešení úlohy využijeme vzorec $s = v \cdot t$</p> <p>Rychlost tramvaje ... $v_t = 54 \text{ km/h} = 15 \text{ m/s}$</p> <p>Rychlost Vaška ... $v_v = 3 \text{ m/s}$</p> <p>Rychlost Davida ... $v_d = 1,5 \text{ m/s}$</p> <p>Čas, který uplynul od spatření Davida do opuštění tramvaje ... $t_0 = 10 \text{ s}$</p> <ol style="list-style-type: none"> Za 10 s tramvaj ujela $s_0 = v_t \cdot t_0 = 150 \text{ m}$. Tuto dráhu uběhl Vašek za čas $t = \frac{s_0}{v_v} = 50 \text{ s}$. Za 10 s tramvaj ujela 150 m (viz a)) a David ušel dráhu $v_d \cdot t_0 = 15 \text{ m}$. To znamená, že v okamžiku, než Vašek vyběhne za Davidem, je mezi nimi vzdálenost $s_0 = 165 \text{ m}$. Z rovnosti drah do okamžiku setkání vyjádřených z pohledu Vaška a z pohledu Davida platí: $v_v \cdot t = s_0 + v_d \cdot t$ $3t = 165 + 1,5t$ $t = 110 \text{ s} = 1 \text{ min } 50 \text{ s}$ 	
Doplňkové aktivity	
<ol style="list-style-type: none"> Určete čas setkání v případě, že se David pohybuje ve směru jedoucí tramvaje. Úlohu řešte graficky (viz Věřitel a dlužník). 	
Přesahy a vazby	Fyzika
Literatura	Archiv autora
Obrazový materiál	Klipart poskytl Microsoft